Cultuursector mist ‘Gouden Eeuw van de Filantropie’: inkomsten uit erfenissen hoger dan gedacht, maar sterk geconcentreerd

Nieuw onderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam en Stichting Nalaten aan Cultuur toont aan dat cultuur met € 38,4 miljoen ruim 25% meer ontvangt uit erfenissen dan gedacht, maar het merendeel van de instellingen grijpt mis.

AMSTERDAM, 29 oktober 2026 – Nederlandse culturele instellingen ontvangen ruim 25% meer geld uit nalatenschappen dan tot nu toe werd aangenomen: € 38,4 miljoen in plaats van € 30,7 miljoen. Toch pikt de cultuursector slechts een bescheiden graantje mee van de komende ‘Gouden Eeuw van de Filantropie’. De inkomsten vormen namelijk maar 7,4% van het totale geefbedrag uit erfenissen in Nederland, en het geld komt terecht bij slechts een derde van de organisaties.

Dit blijkt uit gezamenlijk onderzoek van het Centrum voor Filantropische Studies (Vrije Universiteit Amsterdam) en Stichting Nalaten aan Cultuur (SNAC). Door voor het eerst de gegevens van 88 culturele organisaties te bundelen, is een langdurige blinde vlek in kaart gebracht.

Enorm potentieel blijft liggen

Nederland staat aan de vooravond van een historische vermogensoverdracht door de vergrijzing en het overlijden van de welvarende babyboomgeneratie. Waar sectoren als gezondheid en internationale hulp honderden miljoenen ophalen uit erfenissen, blijft cultuur achter. Bovendien blijkt dat van de onderzochte cultuurorganisaties slechts 32% daadwerkelijk een nalatenschap ontving in 2024.

"De nieuwe cijfers laten zien dat Nederlanders cultuur wel degelijk opnemen in hun testament, maar ook dat deze nalatenschappen bij een kleine groep terechtkomt," aldus onderzoeker Stephanie Koolen-Maas (VU Amsterdam). "Om hun rechtmatige aandeel in de komende vermogensoverdracht te verzilveren, moeten cultuurorganisaties actiever en doordachter bouwen aan de relatie met erflaters."

Over het onderzoek

In het landelijke onderzoek *Geven in Nederland* bleef het zicht op musea, podiumkunsten en erfgoed tot nu toe beperkt. Door de krachtenbundeling tussen de Vrije Universiteit Amsterdam en Stichting Nalaten aan Cultuur is het totale landelijk geschatte bedrag aan nalatenschappen aan goede doelen bijgesteld van € 512 miljoen naar € 520 miljoen voor 2024.

[NOTE VOOR DE REDACTIE]

Over het Centrum voor Filantropische Studies (Vrije Universiteit Amsterdam)

Het Centrum voor Filantropische Studies voert al sinds 1995 wetenschappelijk onderzoek uit naar filantropie in Nederland, onder meer via het tweejaarlijkse onderzoek *Geven in Nederland* naar de vrijgevigheid en maatschappelijke betrokkenheid van Nederlandse huishoudens, nalatenschappen, fondsen, bedrijven en loterijen.

Over Stichting Nalaten aan Cultuur

Stichting Nalaten aan Cultuur is een netwerk en kennisplatform van inmiddels 110 aangesloten culturele organisaties in Nederland. De stichting zet zich in om nalaten aan de culturele sector te stimuleren, inzichtelijk te maken en professionele ondersteuning te bieden aan culturele organisaties.

Voor meer informatie, cijfers of interviewaanvragen kunt u contact opnemen met:

Stephanie Koolen-Maas, onderzoeker bij het Centrum voor Filantropische Studies aan de Vrije Universiteit Amsterdam. E-mail: s.a.maas@vu.nl

Katelijne van Barneveld-Peters, voorzitter Nalaten aan Cultuur, E-mail: contact@nalaten-aan-cultuur.nl